

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.II.39.107/2011/8.szám

A Kúria a dr. Matúz György ügyvéd által képviselt felperesnek, a jogtanácsos által képviselt Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (1024 Budapest, Keleti K. u. 24.), mint a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal jogutódja alperes ellen földkiadási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perben - amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott a dr. Kádár Zoltán ügyvéd által képviselt beavatkozó - , a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei 2011. március 23. napján kelt 1.K.20.190/2011/8. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 9. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 1.K.20.190/2011/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek és az alperesi beavatkozónak külön-külön 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy - külön felhívásra - fizessen meg az államnak 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Krasznamenti Szövetkezet használatában lévő területen, a településen a földalapok kijelölésére - jogerős bírósági ítélet alapján - 1999. január 19-én került sor. A földkiadási kérelmeket 1999. március 20-i jogvesztő határidőig lehetett beadni. A fenti határidőben a 016 hrsz-ú, 49 ha, 1009 m² térmértékű 171,85 AK értékű földrészletre olyan igénylők nyújtottak be földkiadási kérelmet, akik több aranykoronával (AK-val) rendelkeztek, mint a tábla értéke. Ezért az FVM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Földművelésügyi Hivatal, mint elsőfokú hatóság 2003. november 5.

napján a kielégíthető kérelmekről sorsolással döntött. A sorsoláson először az alperesi beavatkozó neve, másodszer a felperes neve került kihúzásra.

A sorsolás ellen a jelenlevő B. Cs. kifogással élt, melyet a másodfokú hatóság 2004. január 6-án kelt 4483 sz. határozatával elutasított, mert a sorsolás a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény (a továbbiakban: Fkbt.) 13. §-a szerint került lefolytatásra, így törvényes volt. A döntést valamennyi résztvevő tudomásul vette.

Az elsőfokú hatóság 2004. március 11. napján kelt 509/208/2004. számú határozatával 78,65 AK értékű földet a felperesnek, 93,15 AK értékű földet a beavatkozónak tulajdonába adott. A felperes fellebbezett, mire a másodfokú hatóság 1430-5/2004. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A felperes keresetet nyújtott be, melynek eredményeképpen a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.K.20.512/2005/7 számú ítéletével a másodfokú határozatot hatályon kívül helyezte és a másodfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. Előírta, hogy az iratok alapján meg kell állapítani, hogy 1999-ben határidőig kik nyújtottak be földkiadási kérelmet, a termelészövetkezeti különlapok szerint kik rendelkeztek AK mennyiséggel. Ez alapján lesz eldönthető, hogy a sorsoláson olyan személyek vettek-e részt, akik mind határidőben benyújtott kérelemmel, mind AK fedezettel rendelkeztek.

A megismételt eljárásban hozott 04.3/72/2009. számú másodfokú határozatot a felperes keresete nyomán a megyei bíróság 4.K.21.396/2009/2. számú ítéletével - az új eljárásra kötelezés mellett - ismét megsemmisítette, mert szerinte még mindig nem lehet ellenőrizni, hogy a felperes és a beavatkozó 2003-ban mennyi AK-val rendelkeztek és a beavatkozó igénye a 0143/b és 0145/a hrsz-ú földek vonatkozásában kielégítésre került-e, ezt a termelészövetkezeti különlapokon átvezették-e, vagyis a 3/0491, a 3/1342 és a 4/1612 különlapok AK-adatait, azok változásait a konkrét részarány-kiadásokra követhetően rögzíteni kell. Ezután lehet megállapítani azt, hogy a felperes és a beavatkozó a sorsolás időpontjában mennyi AK-val rendelkeztek.

A megismételt eljárásban a másodfokú hatóság - az alperes jogelődje - (a továbbiakban: alperes) a tényállás tisztázása során beszerezte a 0143/b. hrsz-ú és a 0145/a. hrsz-ú földrészletek részarány nevesítésével kapcsolatos iratokat. Ezekből meggyőződött arról, hogy a 0143/b. hrsz-ú ingatlanl kapcsolásban létrejött egyezség alapján a beavatkozó nem kapott részarány-földtulajdont.

Az alperes az iratokból megállapította, hogy a sorsolás időpontjában a beavatkozónak, a 3/1342 számú termelészövetkezeti különlapon 259,11 AK, míg a 4/1612 számú különlapon 60 AK, így összesen 319,11 AK fedezete volt.

A felperes 3/0491. számú termelészövetkezeti különlapján 158,12 AK fedezet volt. Így mind a felperes, mind a beavatkozó a sorsoláskor rendelkezett annyi kiadatlan részarány-fedezettel, hogy a kiadott földtulajdon az ingatlan nyilvántartásban átvezethető legyen.

Rögzítette, hogy a felperes azon állítása, hogy a beavatkozónál fedezethiány volt, nem helytálló.

A jogvesztő határidőig 1999-ben a felperes 440/1999. számon iktatott kérelmében 3. helyen a 016 hrsz-ú erdőt jelölte meg 171.85 AK értékben, a beavatkozó pedig 461/1999. számon iktatott kérelmében a 016 hrsz-ú erdőből 80 AK értékű erdőrész kiadását kérte. Az elsőfokú határozat ezzel szemben a beavatkozó részére 93,15 AK kiadásáról rendelkezett. Az eltérés oka egy harmadik személytől származó, korábbi nyilatkozat volt, aki azonban részarány jogosultságát végül más személynek adta el, így az ő jogutódjaként a beavatkozó nem részesülhetett földkiadásban.

Az alperes rögzítette, hogy a jogszabályi előírások alapján - az igénylők közötti egyezség hiányában - sorsolást kell tartani. A sorsoláson pedig érvényesül a kérelemhez kötöttség elve: mivel a 2003. november 5-én megtartott sorsoláson először a beavatkozó nevét húzták ki, az ő igényét kellett kielégíteni, és a fennmaradó rész volt kiadható a felperes számára.

Az alperes a 2010. április 8. napján kelt 04.3/900-1/2010. számú határozatával - a fentiek szerint - megváltoztatta az elsőfokú hatóság 540-15/2006. számú határozatát és a 016 hrsz-ú 49 ha 1009 m² térmértékű 171,80 AK értékű, erdő művelési ágú külterületi ingatlan 9180/17180 tulajdoni arányban a felperesnek, 8000/17180 tulajdoni arányban a beavatkozónak - az Fkbt. 9/C. § /5/ bekezdésének alkalmazásával történő osztatlan közös tulajdonba adását rendelte el.

A felperes ismét keresetet terjesztett elő, vitatta a részére megállapított részarány-mennyiséget, mivel szerinte a sorsoláskor nem 158,12 AK-val, hanem 295,61 AK-val rendelkezett, így megillette volna az érintett erdő teljes egészében. Ezzel szemben a beavatkozó sem az igényelt 80 AK mennyiséggel nem rendelkezett, sem belterületi földrészletet nem szerzett, ezért, mint igénylő nem is léphetett volna fel. Vitatta a sorsolás jogszerűségét is.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a perben elsősorban azt kell vizsgálni, hogy az alperes a 4.K.21.396/2009/2. számú ítélet előírásainak eleget tett-e. Megállapította, hogy a határozat megfelel az ítéletben előírtaknak, a felvetett kérdésekre az alperes választ adott. Az alperes határozata az Fkbt. jogszabályi előírásainak megfelel, megállapításait okiratokkal megfelelően alátámasztotta, döntése jogszerű. Hangsúlyozta, hogy a korábbi jogerős ítélet kijelölte az alperes feladatát, így már utólag nem lehet vizsgálni, hogy a belterületi és a külterületi földekre vonatkozó AK-t ki és hogyan szerezte, mert a kérdés csak az volt, ki mennyi AK-val rendelkezett, és ha a részarány- földterületek igénylését, kiadását átvezették, a fennmaradó AK-mennyiség elegendő volt-e a beavatkozó és felperes igényének kielégítésére. A felperes már két keresetet is benyújtott, de azokban nem vitatta, ki hogyan szerezte a belterületi földeket és ezt a sorsoláskor figyelembe vették, vagy sem; így ez már ma sem vitatható. Ugyancsak nem lehet

kérni a sorsolás megsemmisítését, mivel az ellen volt jogorvoslat, azt a másodfokú hatóság elutasította, döntése ellen azonban bírósághoz sem a felperes, sem más nem fordult. A sorsolást és annak eredményét ma már tényként kell kezelni.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte a jogerős ítélet, és annak nyomán az alperesi határozat hatályon kívül helyezését.

A keresetében foglaltak ismétlése mellett hangsúlyozta, hogy a hatóságnak hivatalból kellett volna vizsgálódnia, és a fennálló részaránynak és részarányfajtáknak is jelentőséget kellett volna tulajdonítani. Észlelni kellett volna, hogy csak a felperes rendelkezik belterületi részarányal, a beavatkozó viszont nem. Hivatkozott a KGD 1999/157. sz. és BH.1998/225. sz. eseteire. Sérelmezte, hogy a bíróság nem vizsgálta a keresetében felhozott jogsértéseket.

A beavatkozó ellenkérelmében cáfolta a felperesi állításokat, hangsúlyozva, hogy a perbeli ingatlanra szabályszerű kérelmet nyújtott be, mindvégig rendelkezett a megfelelő mennyiségű AK-val, valamint bel- és külterületi részarány-tulajdonnal. A sorsolás és a kiadás is jogszerű volt.

A felperes viszontválaszában állította, hogy az eljárás és az alperesi határozat jogsértő, egyedüli jogosultja volt a perbeli földrészletnek. Álláspontja szerint nem igaz, hogy a sorsolás ellen nem élt jogorvoslással, mivel a sorsolás mikéntjét az eljárások folyamán mindvégig kifogásolta.

Az alperes tárgyaláson tett nyilatkozatában kérte a jogerős ítélet hatályban tartását.

A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 272. § (2) bekezdése és a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján.

A Kúria megállapította, hogy a felperes felülvizsgálati hivatkozásai teljes körűen a sorsolással, és annak eredményével függenek össze.

Az Fkbt. 7. § (1) bekezdése szerint, ha a részarány-földtulajdonos az 5. § (1) bekezdése szerinti kérelmében megjelölte, hogy az elkülönített földalapon belül melyik földrészletből kéri földjének kiadását, és a kérelem a 6. §-ban foglaltak figyelembevételével teljesíthető, a földkiadó bizottság a részarány-földtulajdonos által megjelölt földrészletet jelöli ki a földkiadás helyéül. Ha a

földrészlet valamennyi kérelem teljesítésére nem elegendő, a földkiadó bizottság az érintett részarány-földtulajdonosok között egyezség létrehozását kísérli meg. Ha az egyezség nem jön létre, a kielégíthető kérelmekről nyilvános sorsolással dönt, és erről jegyzőkönyvet készít.

Az Fkbt. 9/C. § (10) bekezdése kimondja, hogy a sorsolás szabálytalan lebonyolítása ellen az, akinek jogos érdekét érinti vagy sérti, törvénysértésre hivatkozással a sorsolás lebonyolítását követő 48 órán belül kifogást nyújthat be az illetékes FM hivatalnál a Fővárosi és Pest Megyei Földművelésügyi Hivatalhoz címezve.

A Kúria osztja az elsőfokú bíróság azon álláspontját, miszerint e perben azt kellett vizsgálni, hogy az alperes a 4.K.21.396/2009/2. számú ítélet előírásainak eleget tett-e, vagy sem. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a határozat megfelel az ítéletben előírtaknak, a felvetett kérdésekre az alperes választ adott. E megállapításnak azért van jelentősége, mivel a felperes támadta az elsőfokú hatóságnak a sorsoláson alapuló határozatát helybenhagyó másodfokú határozatot, törvényes határidőn belül ezek ellen keresetet nyújtott be. E keresetet bírálta el az elsőfokú bíróság a 4.K.20.512/2005/7 számú ítéletével, majd ezen ítélet nyomán született újabb alperesi határozatot a 4.K.21.396/2009/2. számú ítéletével. Az egymást követő eljárások során meghozott ítéletek ellen a felperes további jogorvoslatot egyszer sem vett igénybe, nem kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vette volna figyelembe bármelyik eredeti, a perindítási határidőben előterjesztett kereseti kérelmét. Így a felperes azon érve, miszerint a tényállást az alperes hivatalból nem tisztázta és ezt ő a kezdetektől kifogásolta, a közigazgatási per sajátosságaira tekintettel éppúgy nem értékelhető, mintha az csak a sokadik eljárásban utólag előterjesztett jogsérelemre való hivatkozás lenne. A felülvizsgálati kérelem egyfelől a fentiek okán, másrészt a sorsolással kapcsolatos felperesi előadás okán alaptalan.

A felperes ugyanis állítása szerint mindvégig sérelmezte a sorsolás lebonyolítását, majd az azon résztvevő beavatkozó részvételi jogosultságát, végül megkérdőjelezte a sorsolás tartását is akkor, amikor kijelentette, az érintett erdőrészletet teljes egészében neki kellett volna kiadni.

A Kúria a fentiekre tekintettel rámutat arra, hogy az Fkbt. idézett 7. § (1) bekezdés szerint a sorsolás előtt nemcsak kérelmet kell benyújtani a jogvesztő határidőn belül, hanem a kérelemnek meg kell felelnie a 6. §-ban előírt feltételeknek. Amennyiben a felperes szerint a beavatkozó a részvételi feltételeket nem teljesítette és a sorsolásról eleve ki kellett volna zárni, élnie kellett volna a jogorvoslati lehetőséggel, és a sorsolás eredményével szemben 48 órán belül kifogást kellett volna előterjesztenie. Ezt azonban a felperes elmulasztotta, így a sorsolás körülményeit, eredményét a jogvesztő határidőn túl nem vitathatja, azt a feleknek, a beavatkozónak és a bíróságnak is tényként kellett kezelni.

Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A perveztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes és az alperesi beavatkozó jogi képvisellel felmerült felülvizsgálati perköltsege megfizetésére, valamint a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog miatt le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viselésére.

Budapest, 2012. október 10.

**Dr. Tóth Kincső sk. a tanács elnöke, Dr. Rothermel Erika sk. előadó bíró,
Dr. Márton Gizella sk. bíró**

A kiadmány hitelül:

tisztviselő